

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 976/2020
24.12.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Слађане Накић Момировић, председника већа, Добриле Страјина и Марине Милановић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Зоран Марковић, адвокат из ..., против туженог „Путеви“ ДОО Ивањица, ради поништаја одлуке о престанку радног односа и утврђења постојања радног односа, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 369/19 од 28.10.2019. године, у седници већа одржаној 24.12.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 369/19 од 28.10.2019. године.

Образложење

Пресудом Основог суда у Ивањици П1 365/14 од 24.10.2018. године, ставом првим изреке, одбијен је тужбени захтев којим је тражено да се поништи као незаконито решење туженог бр. ... од 24.11.2014. године, којим је утврђен престанак радног односа тужиоца на дан доношења истог решења. Ставом другим изреке, одбијен је тужбени захтев којим је тражено да се утврди да је тужилац у радном односу на неодређено време код туженог, што би тужени био дужан да призна и да тужиоца врати на послове и задатке који одговарају његовом знању и стручној спреми. Ставом трећим изреке, одлучено је да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 369/19 од 28.10.2019. године, одбијена је жалба тужиоца као неоснована и потврђена пресуда Основог суда у Ивањици П1 365/14 од 24.10.2018. године.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је благовремено изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Испитујући побиијану пресуду, у смислу члана 408. Закона о парничном поступку, Врховни касациони суд је нашао да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, као ни друге битне повреде одредаба парничног поступка из члана 407. став 1. ЗПП због којих се ревизија може изјавити.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је код туженог засновао радни однос на неодређено време по уговору о раду од 28.04.2004. године на пословима машинисте. Решењем туженог бр. .../... од 06.10.2005. године тужиоцу је отказан уговор о раду због повреде радне обавезе прописане интерним актом туженог и уговором о раду. Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 1616/11 од 11.11.2011. године, потврђена пресуда Основног суда у Пожеги, Судска јединица у Ивањици П1 835/10 од 05.04.2011. године, којом је поништено наведено решење од 06.10.2005. године и тужени обавезан да тужиоца врати на рад. У извршењу те судске одлуке, тужени је дана 20.12.2011. године донео решење о враћању тужиоца на рад, на радно место грађевинског радника, чији опис послова је детаљније одређен Анексом уговора о раду закљученим 26.12.2011. године. Тим Анексом, послодавац и запослени су сагласни да се претходни уговор о раду од 28.04.2004. године измени на начин да ће тужилац обављати послове грађевинског радника са коефицијентом 1,8, док су остале одредбе уговора о раду из 2004. године, остале неизмењене.

Међутим, решењем Врховног касационог суда Рев2 684/12 од 29.03.2013. године, укинута су пресуде Апелационог суда у Крагујевцу од 11.11.2011. године и Основног суда у Пожеги од 05.04.2011. године, па је у поновном поступку правноснажном пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 1074/14 од 23.09.2014. године, укинута пресуда Основног суда у Пожеги, Судска јединица у Ивањици П1 394/13 од 14.11.2013. године и одбијен тужбени захтев за поништај, као незаконитог, решења туженог бр. .../... од 06.10.2005. године, којим је тужиоцу отказан уговор о раду, те да се обавезе тужени да тужиоца врати на рад. По пријему пресуде, тужени је дана 24.11.2014. године донео оспорено решење којим је утврђено да тужиоцу престаје радни однос на радном месту грађевинског радника даном достављања решења, на које је био распоређен Анексом 26.12.2011. године (по пресуде Основног суда у Пожеги од 05.04.2011.године). У образложењу оспореног решења је наведено да су одбијањем тужбеног захтева тужиоца да се поништи решење о отказу уговора о раду, настали разлози за престанак радног односа код послодавца, јер је наведено решење доношењем судске одлуке у радном спору постало правноснажно и извршно и да су на тај начин отклоњене правне последице настале одлукама на основу којих је запослени враћен на рад, те да не постоји даљи основ за рад запосленог код послодавца, с обзиром да му је престао радни однос.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су оценили да је тужени, на основу члана 191. Закона о раду, био у обавези да тужиоца реинтегрише у радни однос, што је учинио решењем од 20.12.2011. године и анексом уговора о раду од 26.12.2011. године, распоредивши га на ново радно место, с обзиром да је решење о отказу уговора о раду бр. .../... од 06.10.2005. године било правноснажно поништено као незаконито у судском поступку. Решење о враћању тужиоца на рад од 20.10.2011. године и анекс уговора о раду од 26.12.2011. године не представљају основ за заснивање радног односа, у смислу члана 30. Закона о раду, већ је основ одлуке и

анекса била правноснажна судска одлука која је обавезивала туженог послодавца да тужиоца врати на рад. На тај начин је тужени омогућио тужиоцу да обавља рад све до доношења пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 1074/14 од 23.09.2014. године, којом је другачије одлучено јер је одбијен тужбени захтев за поништај отказа уговора о раду и враћање на рад. По оцени другостепеног суда, тужиоцу је радни однос престао због повреде радне обавезе на основу члана 179. став 1. тачка 2. Закона о раду, док је оспорено решење од 24.11.2014. године деклараторног карактера и њиме се само констатује престанак радног односа, због чега је одбијен тужбени захтев за поништај наведеног решења, као и за утврђење постојања радног односа.

Врховни касациони суд прихвата правно становиште нижестепених судова.

Имајући у виду дејство правноснажности пресуде, као и правну природу решења о враћању запосленог на рад и анекса уговора о раду (уговора о распоређивању), правилна је оцена нижестепених судова да укидањем исте пресуде и правноснажним одбијањем тужбеног захтева за поништај решења о отказу уговора о раду од 06.10.2005. године (у парници окончаној пресудом Гж1 1074/14 од 23.09.2014. године), основ наведеног решења и сврха анекса уговора више не постоје, па самим тим не постоји ни основ обавезе туженог да тужиоцу омогући даљи рад код послодавца. У тој ситуацији, и по оцени ревизијског суда, тужени послодавац је оспореним решењем једнострано и законито утврдио престанак радног односа тужиоца, на основу члана 175. став 1 тачка 4. Закона о раду. Без утицаја је што оспорено решење не садржи правни основ престанка радног односа, будући да конкретан недостатак форме решења не утиче на његову законитост и не вређа право запосленог, па наводи ревизије да је материјално право погрешно примењено нису основани. Исто тако, правилна је оцена нижестепених судова да рад тужиоца код туженог до правноснажног окончања судског поступка не доводи до радног односа на неодређено време, због чега је правилно одбијен тужбени захтев за утврђење постојања радног односа.

На основу члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа – судија
Слађана Накић Момировић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић